

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

REMISSVAR (Fi2018/02415/S1)

Ett ytterligare steg för att ta bort skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension

Förslagen i sammandrag

Promemorian presenterar förslag som syftar till att minska skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pensionsinkomst. Det förhöjda grundavdraget för dem som fyllt 65 år förstärks. Det sker genom att grundavdraget höjs för alla med en fastställd förvärvsinkomst mellan 206 100 och 1 170 800 kronor per år. Det förhöjda grundavdraget minskas samtidigt för förvärvsinkomster som överstiger 1 175 000 på år.

Förslaget förväntas träda ikraft den 1 januari 2019.

Sammanfattning av yttrande

Saco anser att Sverige behöver ett skattesystem som premierar kompetens och ansvarstagande. Det är därför viktigt att skatten på arbete sänks. Saco avstyrker dock förslaget om att ytterligare förstärka grundavdraget för personer som är 65 år eller äldre, trots att pensionsinkomst kan betraktas som uppskjuten arbetsinkomst, och trots att förslaget även berör personer som har arbetsinkomst. Förändringar i skattesystemet bör inte ske genom införande av avdrag och reduktioner, utan i första hand med generella regler och lösningar. Saco avvisar därför förslaget av principiella skäl, vilket också har framförts vid de tidigare förstärkningarna av grundavdraget för personer som är 65 år eller äldre. Förslagets utformning ökar skattesystemets komplexitet och bidrar till att göra systemet mer svåröverskådligt. Skattesystemet är sedan länge ett svåröverskådligt lapptäcke som behöver reformeras för att bli mer effektivt och ändamålsenligt.

Saco avstyrker förslaget och betonar istället att behovet av en total översyn av skattesystemet är stort. Saco har sedan länge argumenterat för en parlamentarisk förankrad skattereform som tar ett helhetsgrepp och bland annat beaktar finansieringsfrågan för en långsiktigt hållbar offentlig välfärd inom ramen för den svenska modellen. Det nya systemet ska präglas av transparens, enkelhet och likformighet, vilket i sin tur kommer att öka dess legitimitet.

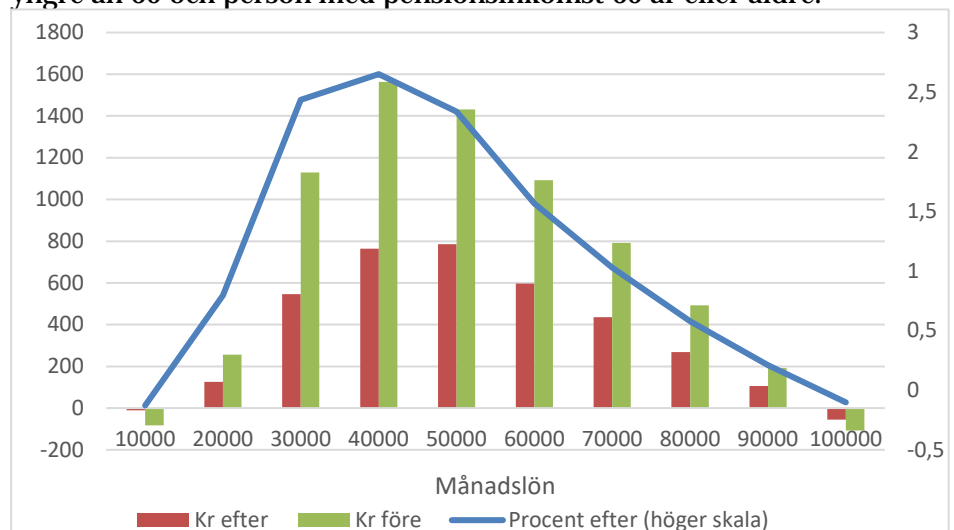
Sacos ställningstagande

Skillnaden i beskattning mellan arbetsinkomst och pensionsinkomst uppstod i samband med att jobbskatteavdraget infördes 2007. Huvudsyftet med jobbskatteavdragets utformning var att stärka arbetslinjen. Det skulle vara mer ekonomiskt lönsamt att arbeta jämfört med att inte arbeta. Det innebar att inkomster från arbete skulle ge upphov till ett skatteavdrag som på så sätt ökade den disponibla inkomsten vid en given månadslön, medan all annan beskattningsbar förvärvsinkomst skulle beskattas normalt utan skattereduktion. Skatteavdraget formulerades som en funktion av individens kommunalskatt och av det aktuella prisbasbeloppet. På det sättet skulle skatteavdragets storlek anpassas och vara större i kommuner med högre kommunalskatt, och mindre i kommuner med en lägre kommunalskattesats.

Förslaget minskar skillnaden i skatt mellan olika åldersgrupper

Förslaget huvudsakliga syfte är att minska skillnaden i beskattning av löneinkomst för personer som är yngre än 65 år och beskattning av pensionsinkomst för personer som är 65 år eller äldre. Denna skillnad i beskattning har ofta beskrivits som en pensionärsskatt trots att det i själva verket handlar om att personer med arbetsinkomster får ett avdrag på sin inkomstskatt. Figur 2 illustrerar effekten av förslaget med 2018 års skattesystem.

Figur 2 Skillnad i disponibel inkomst mellan person med löneinkomst yngre än 65 och person med pensionsinkomst 65 år eller äldre.

Anm. *Kr efter* avser skillnad i disponibel månadsinkomst med förhöjt grundavdrag. *Kr före* avser skillnaden i disponibel inkomst med nuvarande grundavdrag. *Procent efter* avser den procentuella skillnaden i disponibel inkomst med förhöjt grundavdrag för personer som är 65 år eller äldre. Beräkningarna är gjorda med 2018 års skattesystem.

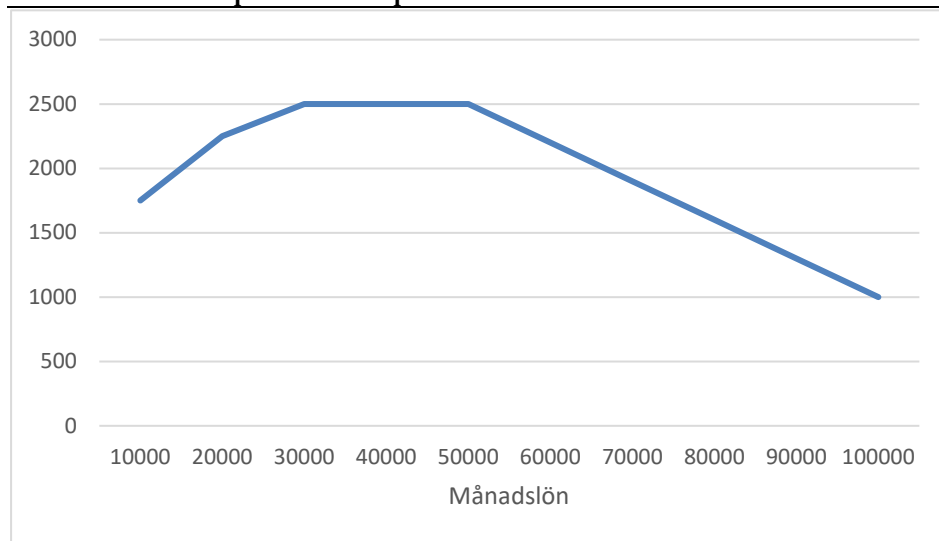
Källa: Egna beräkningar.

Figur 2 visar hur stor skillnaden i disponibel inkomst är för personer med olika månatliga förvärvsinkomster. Skillnaden är störst runt en månatlig förvärvsinkomst innan skatt på 40 000 kronor.

Incitamenten att arbeta efter 65 får inte påverkas

Införandet av jobbskatteavdraget har haft flera positiva effekter. Det har bland annat bidragit till en ökad sysselsättning bland den arbetsföra befolkningen. Men skatteavdraget har också bidragit till att personer som är äldre än 65 år i högre grad väljer att fortsätta att arbeta, eftersom de får en lägre skatt, utöver den reducering som redan följer av det förhöjda grundavdraget för personer som är 65 år eller äldre. I ljuset av den demografiska utvecklingen med en allt äldre befolkning, så finns det goda skäl att förmå individer som har möjlighet att arbeta längre att göra det. Det är därför viktigt att de ekonomiska incitamenten att arbeta efter 65 års ålder inte påverkas.

Figur 1 Skillnad i disponibel månatlig förvärvsinkomst för person med löneinkomst och person med pensionsinkomst och som 65 år eller äldre.

Anm. Beräkningen är baserad på 2018 års skattesystem. Förslaget i promemorian påverkar inte skillnaden i disponibel pensionsinkomst och löneinkomst för dem som är 65 år eller äldre.

Förslaget om ett höjt grundavdrag som presenteras i promemorian är formulerad på ett sådant sätt att skillnaden i disponibel inkomst mellan en person med pensionsinkomst och arbetsinkomst och som är 65 år eller äldre är oförändrad, eftersom förändringen gäller alla med förvärvsinkomst för den åldersgruppen. Det innebär att den ekonomiska vinsten av att fortsätta arbeta efter 65 år är oförändrad, vilket gör att förslaget inte är snedvridande i det avseendet. Figur 1 visar hur stor skillnaden i disponibel inkomst är för olika nivåer av bruttoförförvärvsinkomster. I kronor räknat är skillnaden i disponibel inkomst störst för bruttomånadslöner mellan 25 000 och 50 000 kronor, vilket alltså gäller oavsett om det förhöjda grundavdraget införs eller ej.

Eftersom den genomsnittlig skatten sjunker uppstår dock en inkomsteffekt som en följd av att skatten sjunker på pensionsinkomster. När den genomsnittliga skatten sänks har fler personer råd att pensionera sig. Reformen får därför en reducerande effekt på den genomsnittliga pensioneringstidpunkten, jämfört med vad som annars skulle ha varit fallet.

Grundavdragets förändring kommer också att påverka marginals-katten för olika inkomstintervall. Det innebär att avkastningen på arbete efter 65 års ålder även påverkas på marginalen. En sänkt marginals-katt innebär att det lönar sig mer att arbeta fler timmar. Den så kallade substitutionseffekten skulle därmed kunna bidra till att gruppen arbetande pensionärer arbetar fler timmar i de intervall där marginals-katten sänks.

Sänkt skatt på framtida pensionsinkomster innebär också att värdet ökar på de pensionsrätter som tjänas in under de yrkesverksamma åren. Vilken effekt detta har på arbetsutbudet är inte självklart. Å ena sidan ökar värdet på redan intjänade pensionsrätter; vid en given pensionsinkomst får man en högre disponibel inkomst och kan därför gå i pension tidigare än vad som vore fallet utan skattesänkning. Å andra sidan är förslaget utformat så att skattesänkningen dessutom stiger med inkomsten i vissa intervall. Det innebär att det marginella utbytet av lönearbete ökar, vilket kan ha en positiv effekt på arbetsutbudet.

Sänkt marginals-katt på framtida förväntade pensionsinkomster har en teoretisk påverkan på arbetsutbudet idag för personer i arbetsför ålder. Personer med en förväntad inkomst efter pensionering i detta intervall stimuleras att öka sitt arbetsutbud idag till följd av den lägre marginals-katten. Sänkningen av marginals-katten är dock liten. Utformningen av reformen innebär också en inkomsteffekt i form av sänkt genomsnittlig skatt, som innebär incitament att minska arbetsutbudet idag.

Sammantaget görs bedömningen att den samlade effekten på arbetsutbudet till följd av förändrade incitament för individer i arbetsför ålder är små.

Förändringar i grundavdraget ökar komplexiteten i systemet

Saco avstyrker förslaget av principiella skäl eftersom förändringar i skattesystemet inte bör ske genom införande av avdrag och reduktioner. Detta ökar bara skattesystemets komplexitet och bidrar till att göra systemet mer svåröverskådligt. Saco betonar istället behovet av en skattereform som tar ett helhetsgrepp om de ekonomiska utmaningar Sverige står inför.

Bilägger svar från Sveriges läkarförbund.

Sveriges akademikers centralorganisation
Med vänliga hälsningar

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Thomas Andrén
Välfärdsekonom